

קובץ
הערות וביאורים

בלקו"ש, בנגלה ובחסידות

בראשית
גליון ד (קנג)

יבא לאור ע"י

תלמידי בית המדרש דמוסד חינוך אהלי תורה

417 טראַי עוועניו • ברוקלין, ניו יאָרק

שנת חמשת אלפים שבע מאות ארבעים ושלוש לבריאה
שמונים שנה לכ"ק אדמו"ר שליט"א

בס"ד עש"ק פ' בראשית תתי שנת גאולת משיח

ח ו כ נ ה ע נ י נ י ם

ל ק ו ט י ש י ח ו ת

הסיבה שאין מזכירים ר"ח בר"ה ..... ג
כיבוש וישוב א"י ..... ג
לאו שעיקרו בלא מעשה - ועשה מעשה - דאינו לוקה ..... ד

נ ג ל ה

המוציא מרה"י לרה"ר בשכחת חפץ ..... ו

ח ס י ד ו ת

רצון המוחלט ..... ז
ששופר הוא ענין דחמליכוני עליכם ..... ז
בענין הנ"ל ..... ח

ש י ח ו ת

אין עוד, ואין עוד מלבדו ..... ח
דכל בני ישראל יש להם דין של בני מלך ..... ט

ש ו נ ו ת

דהה"מ הכיר על כלי מיהו האומן שעשהו ..... י
דבכ"א מישראל יש ניצוץ משיח ..... י
שההו"כ יתנו לצדקה ביום החופה ..... י
הערות ללוח היום יום ..... י

ל ק ו ט י ש י ח ו ת

א. בלקוטי שיחות ר"ה ש.ז. אות ה' וז"ל: וויבאלד אידן דערמאנען ניט ר"ח בר"ה, וועט דער שטן ניט מרגיש זיין בר"ה די התעוררות און עבודה פון ר"ח - לא ידע שהיום הוא ר"ח; עכ"ל. ושם בהערה 33 כותב: אבל להעיר של' הלבוש שם הוא: שלא ידע יום שהוא ר"ה.

ויש לומר שהביאור בהשיחה מתאים גם ללשון הלבוש לפי מה שכתוב לפני כן באות ב' וז"ל: דער פשט פון "לא יבין מתי יהי' ר"ה" איז ער ווייס ניט (וואס עס שטייט אין לוח) ווען עס איז דער טאג (זמן) פון ר"ה, נאר) אז ער ווייס ניט ווען איז די אויסגעטעלקייט, דער תוכן פון ר"ה, דער דין ומשפט פון ר"ה (וואס דעמאלט איז זמנו לקסרג)... עכ"ל. וכמו כן אפשר להסביר בעניננו שלא יבין מתי יהי' ר"ה, דהיינו שע"י העדר הזכרת ר"ח בר"ה לא יבין מתי זמן הקסרג. וזה מתאים למה שכתוב הלאה (באות ה'): וועט דאס מערבב זיין דעם שטן "ולא יבא לקסרג", ווייל אילו זכו... אז זיי דארפן ניט אנקומן צו דער חוספת התעוררות פון ר"ח... זיי האבן שוין (בלא"ה) זוכה גענוען בדין.

ויש לבאר את זה גם לפי מה שכתוב באות ה', וז"ל: ועד"ז... "מתחילין לקרות בראשית בשמח"ת כדי שלא יבין את ראשית-השנה וכו'" - היות אז אידן הויבן זיט אן בפועל "לקרות בראשית" בר"ה, וועט ער אננעמען אז אין דער עבודה פון ראשית השנה פעלט דער ענין לפעולה וועלכע זיינען פארבונדן מיט סיום והתחלת התורה - "לא יבין את ראשית השנה וכו'". עכ"ל. ובענינו ע"י שלא מזכירים ר"ח בר"ה, השטן יחשוב שבר"ה יחסר הענין לפעולה של ר"ח.

שניאור זלמן בלומנפלד

ב. בלקו"ש פ' לך לך חש"מ. מבאר ומתרגם דברי הרמב"ם (ספ"ו מהל' ביהב"ח) דמחלק בין קדושה ראשונה לקדושה שני', דבראשונה הי' ע"י כיבוש ובהשג' ע"י חזקה. ואף דלכא"א גם בקדושה ראשונה הי' חזקה ג"כ, וגם ב) מה כח חזקה גדול מכח כיבוש (קושיה הכס"מ) ומבאר בהשיחה דבקדושה ראשונה מכיון שהי' צינוני דאופן הכניסה לארץ תהי' ע"י כיבוש דווקא, וכמש"כ חלוצים תעברו (דברים ג, יח). ואתם תעברו חמושים לפני אחיכם כל גבורי החיל (יהושע א, יד). ונכבשה הארץ לפניכם (מסות לב, כט) לכן גם קדושת הארץ תלוי באופן הכניסה - דהיינו כיבוש דווקא ולא ע"י חזקה שהי' ג"כ (עכ"פ הערי הגבעונים) מכיון דהצינוני הי' דוקא כיבוש ולא חזקה. משא"כ בכניסה שני' שהצינוני הי' רק ליישב הארץ וכמש"כ להשיב אתכם אל המקום הזה (ירמ' כט, י) לכן נפעל קדושת הארץ ע"י חזקה.

והעירו ע"ז דלכא"א חסר ביאור:

א) לכא"א לא הי' צינוני דהכניסה תהי' ע"י כיבוש דווקא, דהרי הפסוקים הנ"ל קאי על חנאי בני גד ובני ראובן דהם (בני גד וראובן) החוו "גדרות א"י יריד למקומו פה (רסרר הירדל)

וערים לספנו. ואנחנו נחלץ חושים לפני בני ישראל, עד אשר
הביאנו אל מקומם...לא נשוב אל בתינו עד התנחל בני ישראל
איש נחלתו" וע"ז השיב משה שמסכים על תנאי זה והתנה תנאי
כפול ע"ז "אם תעשון את הדבר הזה אם תחלצו...עד הורישו את
אויביו מפניו ונכבשה הארץ לפני השם ואחר תשובו...ואם ילא
תעשון כן הנה חטאתם לשם...ויאמר משה...אם יעברו...ונכבשה
הארץ לפניכם - ונחתם להם את ארץ גלעד לאחוזת. ואם לא יעברו
חלוצים... ("פ מסות). הרי דמשה (וכן יהושע) רק הסכימו על
התנאי דבני גד ובני ראובן. אבל לא מצינו ציווי ע"ז - דכניס
הארץ חלוי ומוכרח בכיבוש דווקא?

ב) מה בכלל הראי' דהקדושה חלוי' (רק) בכיבוש הארץ
דווקא ולא (גם) בישיבת א"י (דהי' אחר הכיבוש), ג"כ, ואדרבה
זהו עיקר המצוה וציווי? האם נאמר דאילו יצויר דפנו והלכו
(מאיזה סיבה שחיה') כל ז' עממיק - בלי יראת מלחמה - וכה"ג
- דאז לא הי' כיבוש הארץ, האם לא הי' חל קדושת הארץ?

ג) מבואר בהשיחה: עוד הסברה מה שחזקה לא פעל אפי'
בערי הגבעונים וכיו"ב - קדושת הארץ, מכיון שמיד בכיבוש
יריחו כבר נפעל קדושת הארץ אבל הא גופא צריך הסבר וביאור
דגם אם קדושת הארץ כבר נפעל ע"י כיבוש, הרי סו"ס מכיון
שגדר חלות הקדושה שע"י כיבוש שונה ומחולק מגדר קדושת הארץ
הנפעל ע"י חזקה (דכיבוש אפשר לפטול, משא"כ חזקה) הרי גם
אחר שנפעל הקדושה ע"י כיבוש מדוע לא יפעול גם החזקה חיצון
בקדושת הארץ (באופן דאינו בטילה) נוסף על הקדושה דנפעל
ע"י כיבוש (דאפי' ליבטל)?

ואבקש מלומדי השיחות לבאר ענינים אלו.

א' הת'
- תות"ל 770 -

ג. בלקו"ש ח"ג פ' וירא מבאר מעלת נשמת רשב"י שע"י עבודה
רוחנית הי' ממשיך כל ההמשכות שהמשיכו אחרים ע"י קיום המצוה
בגשמיות, ולכן הגם שגם לרשב"י הי' נוגע בגשמיות המצוה כמו
לאחרים, מ"מ לא הי' נוגע כ"כ (כמו לאחרים) גם כשקיים את
המצוה בפועל ממש בגשמיות. וממשיך בהשיחה וזלה"ק: על דרך
ווי ביי דער הלכה פון לאו שאין בו מעשה אין לוקין עליו,
געפינען מיר כמה פוסקים וואס האלטען אז ווען דער לאו איז
אין אלגעמיין פון דעם סוג שאין בו מעשה איז אפי' אין דעם
פאל ווען מ'איז עובר אויף דעם לאו דורך א מעשה, קומט פאר
דעם קיין מלקות וייל די מעשה ווירקט ניט אין אזא לאו וואו
בעיקרו איז א לאו שאין בו מעשה עכלה"ק. ובמ"מ מציין למל"מ
פ"ד מהל' מלוה ושד"ח מערכת למ"ד כלל י"ב וכלל י"ד.

והנה בשד"ח שם הביא מחלוקת הה"מ בפ"ג מהל' שכירות
והחינוך בכ"מ, דעת הה"מ דלאו שאין בו מעשה אם אפשר לקיים
ע"י מעשה לוקה עליו כגון חסמה בקול אע"ג דאין בו מעשה מ"מ
כיון דאפשר ע"י מעשה, לוקין עליו אפי' בלי מעשה ודע.
החינוך היא להיפר דלאו שאפשר לעיימו בלי מעשה אפי' עשה בו

מעשה אינו לוקה עיי"ש בארוכה והנה בהשיחה מבאר דעת החינוך דכיון שעיקרו של הלאו אין בו ממש לכן אפי' עשה בו מעשה אינו לוקה והוא כביאור השו"ת חת"ס אבהע"ז ח"ב סי' קנ"ג שהביא בשד"ת שם כלל י"ד שהכל חלוי בעיקרו של הלאו שאם עיקרו הוא ע"י מעשה כגון חסימה אף אם אירע שעבר בלא מעשה חייב לדעת הה"מ משום דלאו זה הוא מהלוקין וכן להרב החינוך לאו שעיקרו הוא שלא ע"י מעשה אפי' אירע שנעשה ע"י מעשה אינו לוקה, ולשיטה זו בלאו שעיקרו ע"י מעשה י"ל נהי דכשעובר ע"י מעשה לוקה מ"מ כשאינו עושה מעשה אינו לוקה אח"ד.

ולכאורה אינו מובן דכיון דלדעת החינוך בלאו שעיקרו הוא בלי מעשה אף אם עשה מעשה אינו לוקה - ובפשוט הביאור בזה דכיון שעיקרו הוא בלי מעשה א"כ כללוק הלאו הוא בסוג של שאין בו מעשה ולא הוה דומיא דלאו דחסימה ע"ל מכות י"ג ע"ב - א"כ ה"ה להיפך בלאו שעיקרו הוא ע"י מעשה כגון בלאו דחסימה (עי' ב"מ דף ד' ע"ב חוד"ה כל), אפי' בלא עשה מעשה חייב מלקות (וכמ"ש החת"ס בעצמו בדעת הה"מ עיי"ש בשד"ת ועיי"ש בכלל י"ב שהביא בשם ספר נר מצוה שפי' כן גם דעת החינוך וכתב שלפי"ז אין מחלוקת כלל עיי"ש), אך לפימ"ש בהשיחה מבואר היטב דסברת החינוך הוא דכיון דעיקרו הוא בלי מעשה ואפי' בשעה שעושה מעשה הרי עיקר הלאו הוא בלי מעשה א"כ אין מעשה שלו פועל בהלאו לעשותו ללאו שיש בו מעשה, כיון דאין מעשה שלו תופס מקום כ"כ (וכמובן מהביאור בנוגע לעבודה הרשב"י), משא"כ בלאו שעיקרו הוא ע"י מעשה מ"מ אם עובר עליו בלי מעשה אינו לוקה דהרי בפועל לא עשה מעשה.

והנה בחינוך פ' בא כתב בלאו דלא יראה ולא ימצא דאם קנה חמץ או חמצו בידים לוקה. ולכאורה כיון שעיקרו של הלאו דב"י וב"י הוא בלי מעשה א"כ אמאי לוקה בעשה מעשה.

כך כבר כתב בשעה"מ פ"א מה' חו"מ הל"ג דדווקא בקנה חמץ ס"ל להחנינור שלוקה כיון דעכשיו שאין לו חמץ א"א שיעבור אלא ע"י מעשה (שיקנה חמץ) אבל במקום שיכול לעבור גם בלי מעשה אלא שהוא עשה זה ע"י מעשה, אינו לוקה.

והביאור בזה ג"כ י"ל כנ"ל מהשיחה דדווקא כשבפועל יכול לעבור על הלאו בלי מעשה אלא שהוא עשה מעשה, אין מעשה שלא נוגע להלאו ואינו פועל עליו אבל במקום שבפועל א"א לעבור על הלאו אלא ע"י מעשה (כגון בקנה חמץ וכדו'), אפי' אם הוא לאו שעיקרו הוא בלי מעשה מ"מ לוקין עליו, שמעשה שלו נוגע ופועל בהלאו ודו"ק. (והנה לפי"ז מתורץ בפשוט מה שהקשה שם בשעה"מ שם משבועות דף כ"א בנשבע שלא אכל ואכל דלוקה כיון דיש בו מעשה ולכאורה הרי אפשר לעבור עליו גם בלי מעשה כגון בנשבע שיאכל ולא אכל דאינו לוקה כיון דאב"מ כמבואר שם. ולהנ"ל לק"מ כיון דעיקרו של הלאו דווקא שלא ע"י מעשה, ופשוט)..

אך צ"ע במכות דף כ' ע"ב אחר המקיף ואחד הניקף חייב
מלקות ומוקי לה במסייע דעשה מעשה עיי"ש. ולכאורה לדעת
החינוך כיון דגם בלי הסיוע אפשר לעבור על הלאו א"כ אמאי
לוקה במסייע (ועי' חש"ו רעק"א סי' צו).

[ובהיא ענינא יש להעיר בהא דשבועות דף ב' ע"א בנשבע
שאוכל, ככר זו ולא אכל דאינו לוקה, ובגמרא שם מביא ראי'
מזה דלאו שאין בו מעשה אין לוקין והקשו שם בחור"ה אכל,
דלמא טעמא דאין לוקין משום דהוה התראת ספק וחי' דמיירי
בזרק ככר לים דהוה התראת וודאי עיי"ש. והקשה בפנ"י א"כ
אמאי חשיבלי' לאו שאב"מ הרי יש כאן מעשה זריקה עיי"ש.

ולכאורה החילוק פשוט דמעשה הזריקה אין לו שייכות
למעשה העבירה כלל דהרי גם בלי הזריקה הי' עובר על הלאו
אם לא אכל, ולא דמי כלל למ"ש החוס' שם דף י"ז ע"א ד"ה
או דכלאים הוה לשון שיב"מ כיון דתחלת להבישה הוא עיי' מעשה
עיי"ש (ובכל"מ פ"ג מה' ביאת מקדש ובשאג"ע סי' ל"ב ובשעה"מ
פ"א בה' חו"ט), דהתם הרי הלבשה הוא חלק וגורם להאיסור
וכן בביאת מקדש בטומאה עיי"ש בגמרא, אבל כאן בזריקה הרי
הזריקה הוא רק סיבה לאי אפשרות האכילה ולא לאי האכילה
בפועל וק"ל. ועי' במאירי בשבועות שם.]

אלי' זילברשטיין

- תות"ל 770 -

נ ג ל ה

ד. בגליון מו (קמט) כותב הר"ש שי' מאראזאוו וז"ל: כבר
נחבאר שבקו"א הנ"ל איתא דהיתר המג"א בסק"כ הוא להתחיל לרוץ
לאחר שחשיכה ברה"ר שלנו, וזהו מה שמביא רבינו בסעיף י"ז,
"ואם מחירא שלא יגזלוהו רשאי לרוץ עד לפני ביתו כמו שנחבאר"
(היינו מה שנחבאר בסעיף י"ג, "ובזמן הזה שאין לנו רה"ר אלא
כרמליח יש להחיר אף אם מתחיל לרוץ משחשיכה"). עכ"ל.

ולכאן' חמוה קצת דהרי בתחלת סעיף י"ז אומר "יצא עמו
לר"ה" ואם זה הדין מדובר עפ"י היסוד דבזה"ז אין לנו רה"ר,
א"כ איך קורא לזה רה"ר, כי הרי אין זה רה"ר אלא כרמליח,
וזה לכאן' עוד מודגש יותר בסעיף ט"ו דאומר שם "רץ תחת'
אפי' ברה"ה" דמזה שאומר "אפי' ברה"ה" הרי פשוט שכוונתו שלא
רק בכרמליח אלא גם ברה"ה, ואם נאמר שאחר סעיף י"ג כבר הולך
בשיטה שאין לנו רה"ר וא"כ איזה חילוק יש בין רה"ר וכרמליח,
אלא ודאי שאף שנפסק הדין שבזה"ז אין לנו רה"ר ואעפ"כ
כשמזכירים רה"ר הכוונה על רה"ר אמיתי.

ואף שדברי אדה"ז מיוסדים על דברי המג"א הנ"ל בסק"כ
והמג"א מדבר דוקא בזה"ז וכנ"ל המקו"א, אבל לכאן' אין זה
הכרח שגם אדה"ז מדבר באותו הא' שמדבר במג"א, ואף שזהו
דוחק גדול אבל לכאן' מוכרחים ר' כן מצד ההכרח הנ"ל.

אלא שעדיין יש לרוץ בזה מצד הענין המבואר בדברי הרר"ש
שי' בסעיף ג', ועוד חזון למועד.

הרב פנחס קארץ

- משפיע בישיבה -

ח ס י ד ו ת

ה. בד"ה אדון עולם חשמ"ג (יום ב' דר"ה) מבאר כ"ק אדמו"ר שליט"א שהסיבה שיש רצון נעלם למלוכה היא, לפי שיש רצון המוחלט בעצמותו, ובאמת לא יתכן לומר הלשון העלם על עצמותו ית' כי בעצמותו ית' הכל הוא שם בבחי' אחדות הפשוטה בתכלית הפשיטות, והמשכת ענין המלוכה היא מרצון המוחלט שרצון זה הוא כבי' העצמות גופא. עכ"ד.

ואפ"ל שהכוונה בביאור כ"ק אדמו"ר שליט"א הוא עפ"י המבואר בד"ה הללוי' הללו עבדי הוי' תרנ"ו (נדרס בקופיר) ע' י"ז ואילך, דמבאר שם שרצון המוחלט אינו מקור לרצון הנעלם ורק שממנו נמצא רצון הנעלם. והביאור בזה עפ"י המבואר בכמה מקומות בדא"ח לגבי עצמות ומהות (עי' בד"ה ולקחתם לכם תרס"א) שממנו נמצא כל העולמות ולא שהוא מקור להם, דענין מקור פי' צוגעטראגען לפי ערך המקבל ואז נמצא שיש הגבלה בהמקור ולכן א"א לומר זה לגבי עצמות ומהות שהוא בלתי מוגבל, ועד"ז לגבי רצון המוחלט שממנו נמצא רצון הנעלם.

במילא מהלשון העלם אנו יודעים שיש איזה יחס לגילוי ועל עצמות א"א לומר כזה, וזה כוונת כ"ק אדמו"ר שליט"א שעצמות ומהות הוא אחדות הפשוטה בתכלית הפשיטות היינו שהוא למע' מכל גדר העלם וגילוי.

ומה שנקרא רצון המוחלט דמזה משמע שיש איזה יחס לרצון י"ל כמו שמבואר שם בחרנ"ו וז"ל: "... (והחלט הוא שהדבר אמיתי שלא ישתנה לעולם לצמיתות ח"א לחליטין ולכן דבר שהונח בחוזק לבלי ישתנה נק' החלט ועיקר ענין רצון המוחלט הוא שהרצון מצד החלט נפשו דהיינו שמצד אמיתות מציאות נפשו נמצא בו הרצון הזה כו'...). ונמצא דהרצון המוחלט אינו בבחי' התעוררות וגילוי כלל ובאמת א"א לקרותו בש' רצון כלל דרצון הוא שנחזור בדבר... אלא שמוכרחים אנו לכנותו באיזה שם הרי אנו מכנים אותו בשם רצון המוחלט...".

חיים יעקב דלפין
ישיבת אור אלחנן חב"ד
- ל.א. קאליפורניא -

ו. בהמאמרים דערב ר"ה ויום ב' דר"ה ש.ז. מבואר דשופר ענינו - "תמליכוני עליכם", ולאחרי "תמליכוני עליכם" ישנו ענין "קבלו גזירותי" - מצוות, אבל לפני "תמליכוני עליכם" הנה אין שייך גזירות - מצוות.

ויל"ע אין ישנה מצוה (גזירה) - תק"ש, הרי תק"ש פועל "תמליכוני עליכם", ולפני שנפעל "תמליכוני עליכם" אין שייך שיהי' מצוה (גזירה), כי אין מלך. שיגזור. [וכמ"ש בהמאמר ד"ה אדון עולם ע' יא בנוגע העבודה דר"ה שהיא "למעלה מענין הגזירות (שבאים לאחרי שנעשה כבר מלך)"].

נ.ג.

בענין הנ"ל

א. ... ויש לבאר זה בהקדים מ"ש בלקו"ש ח"ד ע' 1146-1147, דשואל שם על הרמב"ם שמזכיר את תק"ש בהל' תשובה - כי רמז יש בתקיעת שופר לחשובה, ושואל שם כ"ק אד"ש למה אין הרמב"ם שבתק"ש מרומז ג"כ ענין "תמליכוני עליכם"?

ומבאר שם שבתק"ש ישנם שלשה ענינים:

(א) מצוה - תקיעת שופר וכל פרטי' (שזה כותב הרמב"ם בהל' שופר).

(ב) רמז - שבתקיעת שופר והוא - תשובה, (שזה כותב הרמב"ם בהל' תשובה).

(ג) למעלה מרמז - "תמליכוני עליכם" ישנו בשופר באופן שלמעלה מרמז, ולכן אין הרמב"ם מזכיר א"ז כלל.

[ו"ז"ל שם בנוגע לענין הג': דאס וואס תקיעת שופר טוט אויף דעם - "תמליכוני עליכם". דאס איז אבער אן ענין וועלכער איז העכער לגמרי פון מצות שופר, וואס קען נישט אראפקומען איך איר אפילו אין אן אופן פון רמז - ווארום אויך "רמז" איז א חנועה פון גילוי, משא"כ "תמליכוני" איז דער ביטול עצמי פון עצם הנשמה. עכ"ל.]

והיינו ש"תמליכוני עליכם" הוא לא חלק ממצות תק"ש (ואז קשה איך הוא יכול להיות מצוה לפני המלכת המלך) אלא הוא נמצא בתק"ש באופן שלמעלה מרמז,

וע"ד מה שדובר בארוכה בהפארבריינגען דיום שמח"ת, שיכול להיות מסובב לפני הסיבה, (או עכ"פ ע"ד "גיסו וידו באים כאחד") ובמילא אותו דבר בנוגע לעניננו ש"תמליכוני עליכם" נפעל לפני (או עכ"פ "באים כאחד") תק"ש, והגם שהוא נמצא בתק"ש - אבל זה כנ"ל באופן שלמעלה מרמז, ובמילא אין זה מוכרח לבוא באותו זמן. שישנו בפועל ענין התק"ש.

י.ח.א.פ.

- ברוקלין נ.י. -

ש י ח ו ת

ח. בשיחת יום שמח"ח ביאר כ"ק אדמו"ר שליט"א החידוש "דאין עוד מלבדו" לגבי הפסוק "אין עוד", ד"אין עוד" פי' שאין שום מציאות כלל משא"כ "אין עוד מלבדו" פי' שיש עולם ומציאות והיינו שמלבדו אין עוד אבל עמו יש עוד, ואעפ"כ אין עוד מלבדו, ז.א. שהוא ית' נושא הפכים שיש מציאות ואעפ"כ הוא בטל בתכלית. וכהידוע שמקום הארון אינו מן המדה - גבול ובלי גבול ביחד.

ועפי"ז אולי אפ"ל מש"כ בד"ה ועתה ישראל וגו'... חרע"ב ע' פ"ח וז"ל: "ובזה יובן איך שענין אין עוד הוא במציאות היש דוקא, דהחיות היש הוא מבחי' הרצון כמ"ש כל אשר חפץ ה' עשה, והרצון הוא בחי' אין וכפעילתו הוא ג"כ שלא נעשה מציאות דבר בפ"ע וע"כ כשיסתלק הרצון מתבטל הפעולה לגמרי,

וא"כ גם בעת היותו הרי באמת הוא בחי' אין ממש, לא בבחי' מציאות דבר כלל כו'... ובמ"א מבואר דלהיות שהתהוות הוא מעצמות א"ס, דהוא לבדו בכחו ויכלתו להוות יש מאין ואפס המוחלט כו' וע"כ כמו שהעצמות הוא נמצא בבחי' בלתי מציאות נמצא, כמו"כ ההתהוות הוא בחי' מציאות שבאמת אינו בבחי' מציאות כלל כו'".

ואולי אפשר לומר שבדרך הא' אומר הענין ד"אין עוד" סתם ולא מלבדו והיינו כיון שאין שום מציאות וכמו הרצון שאינו שום מציאות לעצמו רק הטות הנפש, ואח"כ מסביר אופן שני שעמוק יותר שיש מציאות אבל ענינו בלתי מציאות והיינו מצד שהוא יחי' כל יכול ונושא הפכים וכו"ל בהפי' ד"אין עוד מלבדו". ועדיין צריך בירור.

חיים יעקב דלפין
ישיבת אור אלחנן חב"ד
- ל.א. קאליפורניא -

ט. בהתוועדות ש"פ שובה ש.ז. הזכיר כ"ק אדמו"ר שליט"א את הנקודה שכל בני ישראל יש להם דין של בני מלך ועל כן צריך הקב"ה להתנות עמם חנאי, שאינו מספק להם צורכם באופן של בני מלכים. עכ"ד.

ולעיר שבלקו"ש מביא את המשנה בברכות [פרק ראשון מאימחי] ר' יהושע אומר עד שלש שעות שכן דרך בני מלכין לעמוד מ-3 שעות לאחר ע"ה שהרי נאמר "ובשכנך ובקומך" וכך דרכם של בני מלכים לעמוד מ-3 שעות. וכן פוסק אדמו"ר בשו"ע שלו וז"ל: ונמשך זמנה עד סוף ג' שעות מע"ה... לפי שיש קצה ב"א שרגילים לקום ממטתם בסוף ג' שעות על היום כגון בני מלכים וכיוצא בהם".

ובמסכת שבת פרק מפנין (קכח, א) מסתעף יסוד זה למחלוקת לדין מוקצה בשבת רשב"ג אומר "מטלטלין שברי זכוכיה מפני שהוא מאכל לנעמיות והיות ודרכם של בני מלכים להחזיק לנעמיות ובני ישראל בני מלכים הם ממילא לנעמיות הינם בגדר דבר השכית אצלם ולכן מותר לטלטול שברי זכוכית בשבת וכן בהמשך הגמ' מובאת משנה אליבא דר' שמעון "בני מלכים סכיין על גבי מכותיהן שמן ודר... ר"ש אומר כל בני ישראל בני מלכים הם חכמים חולקים על רשב"ג וסוברים שאין סכיין ואין מטלטלין - וטעמם עמם משום שאין בני ישראל נוהגים מנהג בני מלך ועל כן אין מוכח שסכיין שמן ורד כמנהג בני מלכים ולא משום רפואה שזה אסור בשבת, וכן לענין לנעמיות היות ולפועל אין מחזיקים בני ישראל לנעמיות ואין להם הנהגה של בני מלך לענין זה על כן להלכה לפועל אסור לטלטל שברי זכוכיות בשבת.

רשב"ג אומר היות ובני ישראל בני מלך הם ממילא אין מוכח שסכיין בשמן שלא כמנהג בני מלך. הרמב"ם הר"ן זהרא"ש פוסקים כדעת חכמים [שבלית ליה לנעמיות (בפועל) אין מטלטל].

אליבא דדעת כולם אין חולק על היסוד שישראל בני מלכים הם.

אך חלוקים הם [רשב"ג - חכמים] במספר נקודות בהם מסתעף יסוד זה להלכה.

נקודת המחלוקת קשורה לענין מה שבני ישראל כלפי עצמם לפועל אינם נוהגים מנהג בני מלך ולכן בפסקי הלכה הקשורים לענין הנהגתם יהי' להם דין של בני מלך או לא.

אך לגבי סיפוק צורכיהם של בני ישראל פסק הלכה [שאין חולק עליו] שהביא כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתועדות הנ"ל ממשנה בב"מ שחייב להתנות עם כל הפועלים שאין מספק צורכם כבני מלך "צא ואמור להם שאין לכם עלי אלא פת וקסניות".

יהושע ווייס
- תות"ל 885 -

ש ו נ ו ת

י. בשער האמונה (לאדמו"ר האמצעי) מח, ב מובא הסיפור שהח"מ הכיר בהכלי שהאומן הי' סומא בעין אחת.

ויש להעיר ע"ז מד"ה להבין ענין המל' תרמ"ד פ"ט (נמצא בדפוס) וז"ל: וכידוע מהבעש"ט ז"ל שהכיר בהכלי שהאומן הי' סומא בעין אחת.

הרב שלום יעקב חז
- ברוקלין נ.י.

יא. בכמה שיחות של כ"ק אדמו"ר שליט"א מובא (מספר מאור עינים) שבכ"א מישראל יש ניצוץ משיח.

ויש להעיר ע"ז מד"ה וילך איש תרמ"ג פ"ו בסופו (נמצא בדפוס) וז"ל: וכל נשמה היא נשמה דאצי' והראי' ממארז"ל שיוכל כל אדם לומר מחי יגיעו מעשי למעשה אברהם יצחק ויעקב וגם למעלת משה, ועוד למעלה יוחר שיוכל להגיע למדרי' משיח ג"כ, והיינו מצד שרש נפשו שיש בה כל המדרי'.

הנ"ל

יב. ביחידות לחתנים אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א, שנהוג שהחו"כ יתנו לצדקה ביום החופה.

ויש להעיר ע"ז ממדרש תלפיות ענף חו"כ אות ח', שלחן העזר ס"ו סעיף ו' סק"ה.

א' הת'
- תות"ל 770 -

הערות ללוח היום יום (תש"ג - תשמ"ג שנת הארבעים)

יג. בהמשך לספר "נשים" ברמב"ם - באה ספר "קדושה"

א' אדר א' וזהו יצא אדם לפעלו, דיציאת הנשמה מעמידתו

להתלבש בגוף ונה"ט והבהמית, הוא כשביל אדם לפעלו במלאכות הכלליות להגביר הצורה על החומר, להאיר את העולם באור חורה ונר מצוה. ולעבודתו שהיא מלאכה הפרטית, דכל נשמה יש לה עבודה פרטית במוחין ובמדות כפי טבעה וענינה".

תוכן ספר "קדושה".

ב' אדר א' "רבינו הגדול - הזקן - סידר לפני אנ"ש העבודה במוח ולחפש את האמת, לבקר כל תנועה, שחיה רק כפי האמת ובאה ע"י עבודה".

כנראה בהמשך ליום שנפנ"ז "עבודה פרטית במוחין" ("עבודה פרטית במוחין...").

ג' אדר א' "רבינו הזקן אמר: מצות אהבת ישראל הוא ליליד עם ישראל אשר מעולם לא ראה אותו, ומכל שכן לחבר עדת ישראל אשר במקום מגורו, שהוא בן או בת עדתו".

הל' איסור"ב (מדובר בילידי עם ישראל וכו' וכל הפרטים שבזה).

ד' אדר א' "ראשית ההכנה להתעסקות בשכלים עיוניים, ובשכל אלקי בפרט, הוא א' יגיעת בשר להסיר הטוב טעם מעניני עולם ב' יגיעת נפש לעורר הטוב טעם במושכלות בכלל, ובעניני אלקות בפרט".

סיום הל' איסור"ב להרמב"ם (פכ"ב הכ"א): וכן ינהיג להתרחק מן השחוק ... גדולה מכל זאת אמרו יפנה עצמו ומחשבתו לדברי תורה וירחיב דעתו בחכמה.

ה' אדר א' "בלי שום צל ספק וספק ספיקא, הנה בכל מקום מדרך כף רגלינו, הכל הוא לזכות ולטהר את הארץ באותיות התורה והתפלה, ואנחנו כל ישראל שלוחי דרחמנא אנו, איש איש כאשר גזרה עליו השגחה העליונה, אין חפשי מעבודת הקדש, אשר הועמסה על שכמנו".

הל' "מאכא"ס" (בסיום וחרתם שלו): וכל הנזהר בדברים אלומביא קדושה וטהרה יתירה לנפשו וממק נפשו לשם הקב"ה שנאמר והתקדשתם והייתם קדושים.

ז' אדר א' "כל איש בישראל עליו לדעה, כי הוא שליח אדון כל, למען הביא לפועל - בכל מקום שהוא - רצונו ית' וכוונתו בבריאת העולם, שהם להאיר את העולם באור תורה ועבודה, והוא ע"י קיום מצות מעשיות והשרשת כדות טובות".

הל' שחיטה (בסיום וחרתם שלו): פי"ד הס"ז: שאין הכבוד לעצמו של מצות אלא למי שצוה בהן ברוך הוא והצילנו מלמש בחשך וערך אותנו נר ליישר המעקשות ואור להורות נתיבות הישר...

הרב מיכאל אהרן זעליגזאן

- ברוקלין נ.י. -

לזכות

הילדה רבקה תחי'

לאורך ימים ושנים טובות

נולדה אור ליום ג' כ"ה תשרי

תחי' שנת גאולת משיח

שמונים שנה לכ"ק אדמו"ר שליט"א

ולזכות

אחי חיים שאול שיחי'

אחיותי הינדא ושיינע באשע תחיינה

נרפס ע"י הוריהם

הרה"ת שמואל וזוג' רחל לאה שיחיו

ברוק